

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Ks. Paweł Zieja SAC

„WIARYGODNOŚĆ CHRZEŚCIJAŃSKIEJ NADZIEI W UJĘCIU KSIĘDZA WACŁAWA HRYNIEWICZA OMI”

Istotną cechą człowieczeństwa jest posiadanie nadziei. Życie człowieka, choć dokonuje się w teraźniejszości, jest również ukierunkowane na przyszłość. Każdy człowiek bowiem od przyszłości czegoś oczekuje, na coś liczy, ufa, że spełnią się jego plany. To nadzieja pozwala bez lęku patrzeć w przyszłość, daje siłę do działania i podejmowania odpowiedzialności za swoje życie. Brak nadziei prowadzi natomiast do rozpacz i utraty sensu życia.

Chrześcijańska nadzieja kieruje wzrok człowieka ku Bogu, od którego spodziewa się dobra, jakim jest życie wieczne oraz wskazuje jak właściwie przeżywać życie doczesne. Polskim teologiem, który znaczną część swojego życia poświęcił badaniu zagadnienia chrześcijańskiej nadziei, był zmarły w 2002 roku, ks. Wacław Hryniewicz. Jego dorobek naukowy stanowi duży i cenny wkład w rozwój i zainteresowanie, ciągle aktualną tematyką chrześcijańskiej nadziei. Główny problem badawczy pracy został sformułowany w pytaniu: na czym polega wiarygodność chrześcijańskiej nadziei u Hryniewicza? Odpowiedź na nie znajduje się w czterech rozdziałach dysertacji, a każdy z nich składa się z czterech punktów.

Pierwszym rozdział dysertacji ukazuje nadzieję jako fundamentalną rzeczywistość ludzkiego życia. Odwołując się do nauczania lubelskiego teologa, wskazano, iż w rzeczywistości nadzieja jest nie tyle potrzebna, ile zdecydowanie niezbędna do życia. Spełnia kluczową rolę w prawidłowym przeżywaniu życia przez człowieka. Ma w sobie nie tylko pewną siłę napędzającą ludzkie życie, ale również pomaga przechodzić przez trudne jego momenty. Ukazano także, że nadzieja ma charakter transcendentny. W rozdziale tym, wskazano również, że istnieje możliwość przyjęcia zupełnie przeciwstawnej postawy względem życia, a więc postawy rozpacz. Rozpacz jest przeciwieństwem nadziei i postawą prowadzącą do poczucia bezsensu i negacji daru życia. Aby ukazać wiarygodność chrześcijańskiej nadziei, bazując na dorobku naukowym lubelskiego teologa wykazano także, iż nadzieja nie separuje człowieka od zaangażowania w życie doczesne.

W drugim rozdziale pracy zaprezentowano to, w jaki sposób lubelski profesor interpretuje biblijne źródła chrześcijańskiej nadziei. Najpierw odwołano się do tekstów ze

Starego Testamentu. Wykazano, iż poprzez historię Izraela, nauczanie proroków oraz wizję obiecanego Mesjasza, uwidacznia się na kartach Starego Testamentu obraz trwałej i niezachwianej nadziei, której architektem jest sam Bóg. Centralnym punktem Dobrej Nowiny głoszonej przez Jezusa Chrystusa, była idea Królestwa Bożego. Analizując interpretowane przez Hryniewicza przypowieści Jezusa wykazano, iż przepowiadanie Mistrza z Nazaretu jest głosem nadziei, perspektywy wiecznego szczęścia w królestwie Ojca. W rozdziale tym wykazano również, iż fundamentem chrześcijańskiej nadziei jest prawda, że tajemnica Paschy Chrystusa swym zasięgiem obejmuje wszystkich ludzi.

W trzecim rozdziale omówiono problem nadziei i jej wiarygodności w obliczu najważniejszych wyzwań obecnych w życiu człowieka. Opierając się na myśli teologicznej prof. Hryniewicza, poruszono takie zagadnienia dotyczące ludzkiej egzystencji jak: wolna wola, problem zła i cierpienia, doświadczenie śmierci oraz korelacja między człowiekiem a światem materialnym.

W czwartym rozdziale zaprezentowano w kontekście nadziei, eschatologiczne poglądy lubelskiego teologa. Podjęto się omówienia takich zagadnień jak zmartwychwstanie i życie wieczne, paruzja i sąd Boży, problem piekła oraz hipotezę nadziei zbawienia dla wszystkich. W swej istocie chrześcijańska nadzieja ma eschatologiczny charakter. Jest bowiem ukierunkowana ku obiecanemu przez Boga życiu wiecznemu w Jego królestwie. W tej części pracy wykazano, iż profesor Hryniewicz w swoich poglądach krytycznie ocenia obecną w historii teologii eschatologię nacechowaną strachem i lękiem przed karą i potępieniem. Zdaniem omawianego autora Chrystus w swoim przepowiadaniu nie koncentrował się przede wszystkim na pełnej trwogi nauce o potępieniu, lecz na dobrej nowinie o zbawieniu. Zbawiciel nie straszył piekłem, lecz przyniósł nadzieję życia wiecznego. Eschatologia w ujęciu Hryniewicza jest więc eschatologią nadziei.

Ks. Paweł Zięba